

zaaknummer 2010 T 238

Meldpunt RKK

datum 29 september 2011

Ingek. 20 OKT. 2011

Meldingsnummer: 2010-0085

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik R.-K. Kerk (verder ook: de Klachtencommissie, rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

tegen:

(wijlen) _____
geboren op _____, overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven o.m. werkzaam in _____ te _____

1. De procedure

Het klaagschrift, gedagtekend 3 mei 2011, is bij Meldpunt Seksueel Misbruik R.K.-Kerk, rechtsopvolger van Hulp en Recht ontvangen. Op 10 juni 2011 is bij Hulp en Recht een verweerschrift ingekomen van _____, Provinciale overste van de Nederlandse Jezuïeten.

Op 29 september 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. T.A. Hekster.

Namens aangeklaagde is verschenen _____, voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager volgde onderwijs aan _____ in _____. Toen hij in de derde klas zat ontmoette hij aangeklaagde voor het eerst, toen klager met zijn klas het _____ bezocht. Dit was verplicht voor alle leerlingen. Aangeklaagde was hier retraite-leider. In de 5e klas, waarschijnlijk in het jaar 1964, bezocht klager _____ opnieuw. Na deze retraite heeft klager gedurende een tweetal jaren een groot aantal keren, op uitnodiging van aangeklaagde, _____ bezocht. De frequentie van deze bezoeken, betrof ongeveer één keer per maand. Na zijn eindexamen heeft klager aangeklaagde in beginsel niet meer bezocht. De maandelijkse bezoeken begonnen echter weer, nadat aangeklaagde de moeder van klager had gebeld met het verzoek of klager wilde langskomen. Aangeklaagde gaf

08/12/11

toen aan dat hij over een netwerk beschikte dat van grote waarde kon zijn voor de maatschappelijke carrière van klager en dat hij hem daarbij wilde helpen.

Tijdens de retraite in 1964 nodigde aangeklaagde klager uit op zijn kamer. Aangeklaagde vroeg aan klager of hij veel met zijn hand naar zijn broek ging. Toen klager hierop bevestigend antwoordde, zei aangeklaagde tegen hem dat hij dat niet meer moest doen en dat hij hem daarbij zou helpen. Aangeklaagde noemde als mogelijkheid het doen van yoga-oefeningen. Ook vertelde aangeklaagde klager over wiskunde en natuurkunde. Klager voelde zich speciaal daar aangeklaagde zoveel van wat hij wist aan klager vertelde en hem zoveel aandacht gaf. Klager bezocht aangeklaagde met enige regelmaat. Op één van deze bezoeken vroeg aangeklaagde opnieuw of klager nog wel eens met zijn hand naar zijn broek ging. Toen klager bevestigend antwoordde, zei aangeklaagde dat hij zijn broek nu maar eens uit moest doen. Aangeklaagde gaf klager een grijze deken, waarop hij moest gaan staan, met zijn broek naar beneden. Vervolgens begon aangeklaagde klager af te trekken. Ook bij volgende bezoeken is aangeklaagde de fout ingegaan, doch dit ging niet zo ver als het hetgeen hiervoor omschreven. Zo liep klager eens door de tuin met aangeklaagde, toen aangeklaagde struikelde en viel. In zijn val trok hij klager mee. Zij kwamen onder de rhododendrons terecht en aangeklaagde werd toen handtastelijk.

Toen klager een vriendinnetje kreeg, ging aangeklaagd zich daarmee bemoeien, in die zin dat hij er bij klager op aan drong de relatie te beëindigen. Klager deed dit niet. Hierop heeft aangeklaagde de vriendin van klager bij hem uitgenodigd. Wat er toen tussen hen is besproken weet klager niet, doch het gevolg van de ontmoeting was dat zijn vriendin de relatie beëindigde.

De seksuele intimidatie en misbruik zijn ten einde gekomen, toen klager op een dag de moed had verzameld om aangeklaagde te vragen waarom hij zijn broek had moeten uitdoen.

- 2.2. De gevolgen van de gebeurtenissen zijn van grote invloed geweest op het leven van klager. Zo durfde klager niet over het misbruik te praten en wist hij niet hoe hij hiermee om moest gaan. In 1998 durfde klager voor het eerst met zijn verhaal naar buiten te komen. Het gebrek aan reactie vanuit de Orde der Jezuiten heeft klager als onnodig kwetsend ervaren.

Klager is gedurende 15 jaren, in de periode van 1970 tot en met 1985, niet actief op de arbeidsmarkt geweest. Tijdens de sollicitatieprocedures kwam hij nooit door het psychotechnisch onderzoek. Bij klager is een sociale fobie vastgesteld. Voor het misbruik voelde klager zich daarentegen vol zelfvertrouwen en levenskracht. Ter zitting heeft klager aangegeven dat hij een zeer geremde persoonlijkheid is geworden als gevolg van het seksueel misbruik. Klager denkt nog geregeld aan het seksueel misbruik.

- 2.3. Klager wil erkenning van het seksueel misbruik en daarmee van het misbruik van zijn vertrouwen en van de afhankelijkheidsrelatie tussen hem en aangeklaagde. Naast erkenning is berouw en genoegdoening voor klager van groot belang.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. heeft in zijn verweerschrift gesteld dat, gelet op de getuigenissen die in het klaagschrift zijn aangedragen, gecombineerd met een andere klacht die door een derde jegens aangeklaagde is ingediend, het aannemelijk is dat het genoemde misbruik plaats heeft gevonden. Aangeklaagde heeft misbruik gemaakt van zijn positie als priester en begeleider van de

retraitanten. heeft, als vertegenwoordiger van de Orde der Jezuiten, waarvan aangeklaagde lid was, zijn spijt betuigd voor hetgeen klager is aangedaan en voor de –in eerste instantie– afwijzende reactie van de Orde der Jezuiten, toen klager in 1998 zijn verhaal aan hun kenbaar maakte.

4. De beoordeling

- 4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Regeling). Volgens artikel 2.1 van de Regeling moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling.
- 4.3. Er zijn ongeveer dertig jaren verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld en heeft opgeschreven in zijn verhaal ‘ ’, zulks in combinatie met de door klager aangedragen ondersteuning van zijn betoog en het gegeven dat nog een klacht tegen aangeklaagde is ingediend.
- 4.4. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik zeventien jaar. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon en maakte zich onmisbaar door aan te geven over een netwerk te beschikken dat van grote waarde kon zijn voor de maatschappelijke carrière van klager. Klager keek tegen aangeklaagde op vanwege zijn intellect en voelde zich bijzonder door de aandacht die hij van aangeklaagde kreeg. Gelet op deze feiten en omstandigheden is de Klachtencommissie van oordeel dat aangeklaagde klager in een afhankelijkheidssituatie heeft gebracht en van deze situatie misbruik heeft gemaakt.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden, kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Orde der Jezuiten het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Orde der Jezuiten de klacht gegrond te verklaren en alles te doen wat in zijn vermogen ligt om het aan klager toegebrachte leed te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 29 september 2011 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke with a vertical line crossing it near the left end.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Orde der Jezuiten en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.